

Dönem : 1
Toplantı : 4

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 566

Tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkındaki kanun teklifinin Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu İçişleri, Anayasa ve Adalet ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 2/219; Cumhuriyet Senatosu 2/147)

(Not : Millet Meclisi Sıra Sayısı : 259)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
2/219
Sayı : 1971-9034*

14 . 12 . 1964

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 11 . 12 . 1964 tarihli 22 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkındaki kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.
Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu teklif 27 . 4 . 1962 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 25. 6, 7, 8, 7, 5, 9, 24, 11, 8, 10 ve 11 . 12 . 1964 tarihli 113, 121, 122, 131, 12, 19, 21 ve 22 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 259)

İçişleri Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 2/147
Karar No. : 61*

4 . 1 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 11 . 12 . 1964 tarihli 22 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkındaki kanun teklifi, ilgili Bakanlık temsilcilerinin ve teklif sahiplerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere olundu :

Kanun teklifi, muhtelif tarihlerde çıkarılmış bulunan, Medeni Kanuna aykırı birleşmelerle bunlardan doğan çocukların tescili hakkındaki muvakkat kanunlarla aynı paraleldedir. Bu teklifin de sosyal meseleyi halletmiyeceği aşikârdır. Toplum bünyesindeki hastalığın izalesi, hiç şüphe yok ki Medeni Kanunun bununla ilgili hükümlerinin ıslahiyle mümkündür; ve bu husus biran evvel ele

alınmalıdır. Ancak; memleketimizde, evlilik dışı birleşmeler ile bunlardan doğan çocuklar vakası, günahı bulunmayan bu kabül çocukları, cemiyete kazandırmak; başka bir deyimle toplumun günahını kendilerine çektirmemek, başta kanun koyucuya teveccüh eden bir husustur.

İşte Komisyonumuz, bu noktadan hareketle, bir emniyet supapı vazifesini görmesi bakımından mezkûr teklifin isabet ve zaruretine inanmış ve binnetice Millet Meclisi metninin aynen kabulüne karar vermiştir.

Havalesine uyularak Anayasa ve Adalet Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Muğla H. Mentешеođlu	Sözeü Ordu E. Ayhan	Tabii Üye E. Acuner	Cumhurbaşkanınca S. Ü. O. Köksal
İzmir Ö. L. Bozcalı	Samsun R. Rendeci	Zonguldak A. Eyidođan	Yozgat S. Artukmaç

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No: 2/147
Karar No: 115

27 . 1 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 11 Aralık 1964 tarihli 22 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkındaki kanun teklifi Millet Meclisi Başkanlığının 14 Aralık 1964 tarihli ve 1971 - 9034 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun, 27 Ocak 1965 tarihli Birleşiminde tetkik ve müzakere olundu :

I - Millet Meclisince kabul olunan metin, Erzurum Milletvekili Tahsin Telli ve 11 arkadaşının, İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın ve Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ile Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi Fikret Turhangil'in, tescil edilmeyen birleşmelerden doğan çocukların nesebi sahih olarak tescilini ön gören kanun tekliflerinin tevhidten mütalâa ve müzakeresi neticesinde tedvin olunmuştur.

Yukarıda işaret edildiği gibi metin, Medeni Kanuna aykırı birleşmeler ile bu birleşmelerden doğan çocukların cezasız olarak tescil edilebilmesini sağlayıcıdır.

Gerçekten de, 4 Ekim 1926 tarihinde yürürlüğe giren ve (monogomi) tek kadınlı bir evlilik müessesesi kabul eden Türk Medeni Kanunu (poligami) çok kadınlı evlilik anlayışını ve tatbikatını aradan geçen uzun zamana rağmen sosyal bünyeden tamamen söküp atamamıştır. Böylece de, kanuna aykırı birtakım birleşmeler ve bunlardan doğan çocuklar problemi ortaya çıkarak sosyal bir yaralanma almıştır. Muhtelif zamanlarda çıkartılan kanunlarla bu yarannın geçici tedavî imkânları sağlanmıştır.

Komisyonumuz, geçici de olsa bir tedavî imkânı olarak gördüğü Millet Meclisince kabul olunan metni benimsemiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, geçici madde 9, ve 10 ncu maddelerini aynen kabul etmiştir.

Bütçe ve Plân Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	(Bu Kanunda Sözcü)	Tabî Üye	Bursa
Aydın	Kâtip		
<i>O. S. Sarıgöllü</i>	Kastamonu	<i>M. Ataklı</i>	<i>Ş. Kayalar</i>
	<i>A. N. Tuna</i>		
Çanakkale	Hatay	Sivas	Sivas
<i>N. Altan</i>	<i>M. Deliveli</i>	<i>A. Çekemoğlu</i>	<i>R. Ökten</i>

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No: 2/147
Karar No: 4

16 . 3 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 11 Aralık 1964 tarihli 22 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkındaki kanun teklifi Millet Meclisi Başkanlığının 14 Aralık 1964 tarihli ve 1971 - 9034 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 16 Mart 1965 tarihli Birleşiminde tetkik ve müzakere olundu.

I - Millet Meclisince kabul olunan metin, Erzurum Milletvekili Tahsin Telli ve 11 arkadaşının, İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın ve Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ile Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi Fikret Turhangil'in, tescil edilmeyen birleşmelerden doğan çocukların nesebi sahih olarak tescilini öngören kanun tekliflerinin Millet Meclisi komisyonlarında ve Genel Kurulunda tevhidden tetkik ve müzakeresi neticesinde tedvin olunmuştur.

4 Ekim 1926 tarihinde yürürlüğe giren ve tek kadınlı bir evlilik müessesesi kabul eden Türk Medeni Kanunu, kökü mânevi unsurlara dayanan ve uzun yıllar uygulanan bir anlayışı tamamen bünmizden sökmemiştir. Bunun neticesinde de birtakım sosyal problemler doğmuştur. 39 yıllık tatbikat ta karşılaşılan bu problemler bu yolda çıkartılan kanunlar vasıtasıyla geçici olarak çözümlenmek istenmiştir. Kanun teklifleri de gerekçelerinde belirtildiği üzere bu gaye ile getirilmiştir.

Komisyonumuz, bahse konu problemin geçici bir çözüm yolu olan bu teklifler vasıtasıyla vücuda getirilen Millet Meclisi metnini benimsemiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, geçici madde, 9 ve 10 neu maddelerini aynen kabul etmiştir.

III - Cumhuriyet Senatosundaki görüşme süresinin nihayete ermesine çok az bir zaman kalan bu metnin Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması Komisyonumuzca kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
İçel	Ankara	İstanbul	Tunceli
<i>C. T. Okyayuz</i>	<i>M. Ulusoy</i>	<i>O. Z. Gümüsoğlu</i>	<i>M. A. Demir</i>
Ankara	Denizli	İstanbul	Kayseri
<i>N. Ağırnaslı</i>	<i>C. Akyar</i>	<i>E. Özden</i>	<i>H. Dikeçligil</i>

Yozgat
İ. Yeşilyurt

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

Tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Türk Medeni Kanununun yürürlüğe girdiği 4 . 10 . 1926 tarihinden bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar evlendirmeye salâhiyetli merci önünde yapılmış bir akde dayanmıyarak birleşip karı - koca halinde yaşamış olan ve evlenmelerine kanuni bir engel bulunmıyanlardan doğan çocuklar nesebi sahîh olarak ve bu birleşmeler de tarafların rızaları ile evlilik olarak tescil edilir.

Evli bir erkekle evli olmıyan bir kadının karı - koca gibi yaşamalarından doğmuş olan çocuklar da nesebi sahîh olarak kadın ve erkeğe izafetle tescil edilir. Ancak bu kadın ile erkeğin birleşmeleri evlenme şeklinde tescil olunamaz.

Karı - koca gibi yaşamaları ölüm ve ayrılık sebepleriyle devam etmemiş olanların, karı - koca halinde yaşadıkları zaman içinde doğmuş olan çocukları dahi yukardaki hükümlere göre nesebi sahîh olarak ana ve babalarının adları gösterilmek suretiyle baba hanesine tescil edilir.

MADDE 2. — Bu kanunun yayımından evvelki birleşmelerden, kanunun yayımı tarihinden itibaren 300 gün içinde doğan çocuklar ile ana ve babaları hakkında da birinci madde hükümü uygulanır.

MADDE 3. — Birinci ve ikinci maddelerde zikri geçen tescil muamelelerinin ifasını ilgililer bir dilekçe ile mahallin en büyük mülkiye âmirinden istiyebilirler. Bu dilekçeye, muhtarlardan alınacak ilmühaberlerin raptı lâzımdır.

İlgililer tarafından bir yıl zarfında talep olmasa bile, muhtarları çocukların tescil muamelelerini yaptırmakla mükelleftirler.

Mülkiye âmirleri, verilen evrakı nüfus idarelerine tevdi ederler.

Nüfus idareleri, tescil taleplerini ana veya babaya, ölümleri halinde kanuni mirasçılarına tebliğ eder. Kanuni mirasçısı bulunmazsa, keyfiyet ikametgâhlarına, nüfus ve belediye dairelerine tâlik edilmek suretiyle 30 gün müddetle ilân olunur. 30 gün süre içinde itiraz vuku-

CUMHURİYET SENATOSU
İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

Tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkında kanun

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ücü maddesi aynen kabul edilmiştir.

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

Tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkında kanun

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

Tescil edilmeyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkında kanun

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

bulmaz ve kanuni şartların mevcudiyeti anlaşılırsa tescil muamelesi yapılır

İtiraz halinde sulh mahkemesince kesin olarak verilecek karara göre işlem yapılır.

İtiraz keyfiyeti, mahkemeler tarafından hemen nüfus idarelerine bildirilir.

Tebliğ veya ilânın yapıldığına, itiraz vukubulmadığına dair tanzim olunacak zabıtlar ile mahkeme ilâmlarının nüfus idareleri tarafından saklanması mecburidir.

MADDE 4. — Bu kanun gereğince yapılmış olan tescillere karşı ilgililerin dâva hakları mahfuzdur.

MADDE 5. — Bu kanuna göre yapılacak muamele ve tescilleri verilecek dilekçe ve ilmi-haberler ile açılacak dâvalar her türlü resim, harc ve cezadan muaftır.

MADDE 6. — Bu kanunun kendilerine vazife tahmil eylediği memurlardan vazifelerini yapmayanlardan, idare kurullarınca (25 - 50) lira hafif para cezası alınır. Para cezalarının tahsilinde Âmme alacaklarının tahsil usulü hakkındaki kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 7. — Bu kanun yayımı tarihinden itibaren 5 yıl sonra yürürlükten kalkar.

MADDE 8. — Kanunun şümulüne giren vakaların tesbit ve tescillerini temin etmek üzere valiliklerce şehir, kasaba ve köylerde sık sık tarama yapılır.

Valiler, bu taramalarla (adli ve askerî teşkilât hariç) bütün memurları, asli vazifelerine hâlel gelmemek şartıyla çalıştırabilir.

Tarama giderleri için kanunun yürürlükte bulunduğu süre içinde her sene İçişleri Bakanlığı bütçesine yeteri kadar ödenek konulur.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yayımı tarihine kadar tescilleri vaktinde yaptırılmamış olan doğum, ölüm ve evlenme vakalarını ihbar ile mükellef olanlardan para cezası alınmaz.

Hükmedilmiş olup da tahsil edilmemiş olanlar affedilmiştir.

MADDE 9. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

İçişleri Ko.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millet Meclisi metninin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Anayasa ve Adalet Ko.

Bütçe ve Plân Ko.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millet Meclisi metninin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 neu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 neu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Millet Meclisi metninin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 neu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 neu maddesi aynen kabul edilmiştir.

